

Reble

Butlletí informatiu, divulgatiu i d'opinió
de l'Associació Cultural L'Espona

Núm. 95 febrer - març 17

Edita: Associació Cultural L'Espona
Adreça: C/ Escoles, 5 43370
La Palma d'Ebre
e-mail: espona@associaciolespona.cat
web: www.associaciolespona.cat

Editorial

Després de vuit anys que es destapessin els fets, finalment ha començat el judici per l'espoliació del Palau de la Música Catalana. Un saqueig perpetrat per Fèlix Millet i Jordi Montull, en el seu moment president i director de la Fundació Orfeo Català-Palau de la Música Catalana, i amb la inestimable col·laboració de l'antiga Convergència Democràtica de Catalunya (CDC), a través del seu extresorer, i de diverses empreses, entre les quals destaca Ferrovial, que feien donacions molt generoses a canvi d'adjudicacions d'obra pública (fins a un 4% del cost de l'obra). Tots hi guanyaven. Les empreses perquè construïen, CDC perquè es finançava amb un 2,5%, i Fèlix Millet i Jordi Montull, els llestos de la classe, perquè es quedaven l'1,5% restant per dedicar-lo a arreglar casa seua i pagar-se viatges i casaments. Si no fos perquè ho estem vivint en directe molta gent no hauria pensat mai que això podria passar al nostre país. Vergonyós tot plegat. Però ara aquestes persones són on els toca i esperem que la justícia treballi ràpid per a oblidar com més aviat millor aquest episodi negre de la nostra societat.

Activitats

- De l'1 al 12 de març exposició "Dones sindicalistes", biblioteca de Móra la Nova.
 - Diumenge 12 de març XIV Festa de la Clotxa de la Ribera d'Ebre. Aquest any, Benissanet en serà l'escenari i el programa d'actes serà el següent:
 - A les 10.30h, cercavila amb la Banda de Benissanet.
 - A les 11.00h pregó de la festa a càrrec de Marc Balaguer, pastisser i director de l'Escribà Academy.
 - A les 11.30h repartiments de clotxes.
 - A les 13.00h Concert amb la Bandarra Street OrkestraEls tiquets es poden comprar a l'Ajuntament de Benissanet o bé a la web d'[Atrapalo](#). Preu del tiquet de la clotxa: 4 €.
- Organitza: Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre.
- Diumenge dia 12 de març, Ulldemolins celebra la festa de la truita amb suc. Aquest any la Mariona Quadrada, gastrònoma, cuinera de prestigi i especialitzada en la cuina del sud del país serà la presidenta del jurat del Concurs.

UN PROJECTE AMBICIÓS I IL·LUSIONANT

D'aquí a dos anys, el 2019, se celebrarà el centenari de la Cooperativa Agrícola dels nostre poble, conegut popularment com a «sindicat», ja que aquest va ser el nom amb què va ser fundat el 1919: «Sindicato Agrícola de la Palma de Ebro». La junta directiva de L'Espona, reunida el 10 de desembre de 2016, va aprovar treballar en l'elaboració d'un llibre commemoratiu que reculli la història d'aquesta institució fonamental del nostre poble. En la mateixa reunió, es va decidir establir converses amb la junta directiva de la Cooperativa, amb dos objectius: el primer, informar d'aquest projecte editorial, que s'ha de publicar l'any 2019, coincidint amb els actes commemoratius de l'efemèride; i el segon, demanar la col·laboració de la Cooperativa, de manera que sigui una coedició entre totes dues entitats. El passat 4 de gener ens vam reunir amb la junta de la cooperativa i la resposta que vam obtenir va ser molt positiva i entusiasta. Per tant, el projecte va obtenir l'aval necessari per posar-se en marxa.

Ara comença la feina: estudi de la bibliografia sobre cooperativisme agrari, inventari i anàlisi de la documentació de la Cooperativa, entrevistes a testimonis... i, el més difícil, coordinar tota aquesta informació per poder elaborar un llibre que reculli els primers 100 anys de l'entitat. La nostra intenció no és fer una publicació excessivament acadèmica, sinó escriure un llibre d'història de la Cooperativa amb un to divulgatiu, la lectura del qual sigui assequible per a tothom, però amb el rigor com a norma irrenunciable. Efectivament, és un llibre d'història, no una crònica, això vol dir que els contextos local, català i espanyol no es deixaran de banda a l'hora d'analitzar les diferents etapes cronològiques en què s'emmarca l'evolució de l'entitat. Si ho féssim de manera aïllada, determinades decisions o maneres de funcionar, difícilment es podrien entendre: la situació econòmica, els esdeveniments socials i polítics, la legislació i/o el règim polític són fonamentals per poder comprendre els canvis que s'han produït en el funcionament de la Cooperativa.

L'equip d'autors, format per Josep Lluís Filella, Francesc Filella, Ricard Boqué, Antoni Galceran, Sergi Cuadrado, Oriol Vernet i Ricard Sas, ja tenim ganes de començar a investigar coses com ara quina influència va tenir l'Acció Social Agrària de la Mancomunitat de Catalunya en la fundació del Sindicat el 1919, de quina manera es va produir l'escissió de 1935 i què va significar, com va afrontar l'entitat els duríssims anys de la guerra civil i de la postguerra, com es va gestionar, el 1956, el retorn dels socis escindits, considerats com a socis «vells», i l'entrada de socis «nous», o bé com es va preparar la Cooperativa per a l'entrada a la Comunitat Econòmica Europea el 1986. Moments, tots ells, interessantíssims, i que van deixar el seu posít.

Entendre el passat de la Cooperativa és fonamental per entendre'n el present i poder entreveure com serà el seu futur. Les vicissituds que ha viscut al llarg de la seua història sens dubte han permès enfortir les seues estructures. Però també conèixer el passat de la Cooperativa ajudarà a construir el coneixement de la història contemporània de la Palma.

Hi ha molta feina a fer, i no és senzilla. El projecte és ambiciós, però és il·lusionant, i és la il·lusió la que ens mou perquè d'aquí a dos anys tingueu entre les mans un llibre que us satisfaci com a lectors.

Ricard Sas Filella
President de l'Associació Cultural L'Espona

Si voleu participar-hi *posant Reble* ens podeu fer arribar els vostres articles:

- Posant-vos en contacte amb qualsevol membre de la junta.
- Per correu ordinari o per correu electrònic.

Els articles hauran de ser en català, preferiblement en format digital, mecanografiats a espai senzill, lletra Arial 10 i en programa Word, i hauran de tindre una extensió màxima d'una pàgina.

*L'Espona no
es fa
responsable
de les
opinions
expressades
en l'article.*